

Åpen Høring i Stortingets Næringskomité – Kvotemelding 2.0

Mitt navn er Ragnhild Vassvik og jeg er ordfører i Gamvik kommune i Finnmark.

Det er fisken som opprettholder våre lokalsamfunn og det er dette som er viktig for meg å framheve i denne høringen.

Signalene i Kvotemelding peker i riktig retning i fordelinga, men samfunnsperspektivet er for svakt.

I fiskeværet Gamvik, hvor jeg bor har vi fiskeindustribedriften Gamvik Seafood, som er drevet av islendinger som kom til oss for 15 år siden.

Denne etableringen har tjent vår kommune godt. **Fiskeværet Gamvik har i denne 15 års perioden mer enn fordoblet folketallet på stedet fra 100 til dagens 228.**

Dette har vært en suksess.

Islendingene har organisert sin drift i to samarbeidende/integrerte selskap; **fabrikken Gamvik Seafood** med produksjon av høykvalitets filet og **rederiet Gamvik Kystfiske** med båter hvor alle er 15 m eller mindre.

De drifter kun med line. Fabrikk og rederi har til sammen **80 ansatte fra 17 nasjoner**, bosatt i Gamvik. Driftsmodellen omtales ofte som «Gamvik-modellen». Denne modellen er i seg selv verdt en følgeforskning.

Sitasjonen er nå bekymringsfull. Torskekvoteene er kraftig redusert for 2023, 2024 og signalene er det samme for 2025. **Fangst og foredlingsbedrift sliter fordi hovedproduktet, som er Hyse - er kraftig nedfisket av havgående snurvadtrålere som ligger helt i fjæresteinan - og som drifter døgkontinuerlig.**

Kystfiskerne klarer ikke lengre å levere fangster for helårsdrift ved Gamvik Seafood eller andre bedrifter i området. **Dette får konsekvenser for lokalsamfunnet. Og eksemplet er ikke enestående for Gamvik og Mehamn. Fiskeindustrien langs Finnmarkskysten blør nå.**

I Mehamn har vi Nord Norges mest moderne fiskeindustribedrift for videreforedling av fersk fisk, som i løpet av sin levetid har hatt mange eiere, men ingen har fått det til fordi det ikke kommer kvalitetsråstoff over kaikanten på en kontinuerlig måte.

Ålesundfisk, med majoritetseier Leif Inge Karlsen tilpasser nå driften etter de politiske signaler som kommer. Vi hadde håpet at Kvotemeldinga 2.0 hadde avklaringer om torsketrålernes leveringsforpliktelser til de såkalte «pliktkommunene».

Det ville vært en forutsetning for sikring av helårige arbeidsplasser og ekstremt viktig for økt verdiskapning og kommunens økonomi.

For Gamvik kommune handler dette om et rettmessig kvantum på mellom 7 – 10 000 tonn fisk som hverken tilbys eller landes i Mehamn. Dette ser ikke Gamvik kommune lystig på.

Resultatorienterte politikere som Gro Hardlem Bruntland og Bjarne Mørk Eidem etablerte på midten av 80 tallet **en samfunnskontrakt** mellom trålrederiene og Staten hvor 50 % av fangsten kunne fryses på sjø og **50 % skulle leveres fersk til landindustrien.**

Myndighetene fikk også rett til å dirigere trålfangster til distrikter som manglet råstoff til sine landindustri (Leveringsplikten) noe som også ble stadfestet i en Høyesterettsdom hvor fabrikktrålerne gikk til sak mot staten og tapte.

I dag leveres kun 6 % fersk fisk til landindustrien i Troms og Finnmark. I dag er vi taperne – Finnmark har mistet 2000 arbeidsplasser på land.

Oppsummert:

- Regjeringen må snarest igangsette arbeidet med å løse spørsmål knyttet til torsketrålernes leveringsforpliktelse til de såkalte «pliktkommunene» Fiskeindustrien kan ikke vente til 2032
- Å foreslå **økt omsetning** av fryst råstoff er i den sammenhengen er en direkte provokasjon.
- Forskriften for leveringsplikt må i denne runden **endres fra tilbudsplikt tilbake til den opprinnelige leveringsplikt** i §3.
- Arbeidet med Kvotemeldinga må resultere i økte kvote for fartøy som levere fersk fisk til bearbeiding – til verdiskapning – **til sikring av arbeidsplasser og fortsatt bosetting på kysten av Finnmark.**

Ordninger som må vurderes er:

- **Videreutvikling av ferskfiskordningen – Kvotebonus – Distriktskvoter med følgeforskning og prøveprosjekter med ulike ordninger.**

